

СИЛАБУС

з дисципліни «Психологія наукової діяльності та лідерство в дослідженнях»
на отримання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 163 «Біомедична інженерія»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Омельченко Галина Юріївна, к.е.н., старший викладач ЗВО кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/omelchenko-galina-juriiвна>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити – базові знання з дисциплін: «Академічна доброчесність та етика наукового пошуку», «Українська мова наукового спілкування», «Методологія та організація наукової діяльності», «Філософія».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія наукової діяльності та лідерство в дослідженнях» є розвиток здатності проводити дослідження на відповідному рівні на основі системного наукового світогляду, генерувати нові ідеї (креативність), розробляти та реалізувати інноваційні проекти, включаючи власні дослідження, толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного /цифрового суспільства, навчити здобувачів PhD застосовувати компетентності щодо ефективного лідерства та професійної успішності спеціаліста.

Завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу, є надання здобувачам вищої освіти наступних можливостей:

- оволодіння теоретичною базою та методологією психології наукової діяльності та лідерства в дослідженнях;
- виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, соціальних груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження, зокрема: виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми у сфері психології; демонструвати здатність до дискурсивного та рефлексивного мислення, аналізу, синтезу, узагальнення;
- працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості та виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації та професійної мобільності.

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні:

знати:

- особливості психічних явищ, закономірності розвитку психічних властивостей особистості,
- основи взаємодії і спілкування особистості у малій групі;
- індивідуально-психологічні властивості та якості особистості як суб'єкта наукової діяльності, що сприяють самореалізації і професійній успішності;
- вплив функціональних станів працівника на процес та результати діяльності;
- діалогічні форми спілкування у спільній діяльності;
- існуючі та / або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження;
- як ініціювати, планувати та організовувати наукове пізнання психологічних явищ;

- як виявляти здатність до сприйняття та оцінки нових ідей; специфіки та вікової динаміки наукової творчості;

уміти:

- критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок;
- полілогічно взаємодіяти із широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження;
- проявляти вміння наукових комунікацій в організаціях і наукових спільнотах різного типу;
- демонструвати здатність спілкуватися з представниками наукових спільнот різного типу;
- продуктивно працювати в команді, відігравати за потреби провідну роль в організації командної роботи, у тому числі, у міжнародній та мультикультурній групі;
- виявляти навички конструктивної міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді;
- ініціювати, організовувати та проводити наукову дискусію з науковцями, у тому числі, з міжнародних і мультикультурних груп.
- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності та інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;
- демонструвати розуміння психологічних механізмів виробництва наукових знань в умовах індивідуальної і колективної діяльності;
- знаходити та аналізувати різні джерела з метою отримання наукових знань.

Компетентності:

Інтегральні компетентності:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері біомедичної інженерії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; здійснювати педагогічну діяльність у вищій освіті.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області, професійної діяльності та здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність працювати як автономно, так і в команді.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності:

ФК10. Здатність до публічної презентації результатів наукового дослідження фундаментального або прикладного спрямування з проблем біомедичної інженерії; здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань та результатів досліджень.

ФК11. Здатність брати участь у критичному діалозі, у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.

Програмні результати навчання.

ПРН 9. Знання та розуміння змісту та функцій науки як соціального інституту; загальних закономірностей розвитку науки, структури та рівнів наукового пізнання; динаміки науково-технічного розвитку в широкому соціокультурному контексті; специфіки об'єкту і предмету соціально-гуманітарного пізнання; філософсько-методологічних програм та принципів; «людиновимірних» аспектів науки як соціального та когнітивного феномену.

ПРН10. Знання принципів організації наукової діяльності. Здатність дотримуватись професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ПРН13. Навички організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень. Навички оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Спроможність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Навички організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленим вимогам.

Структура курсу:

Змістовий модуль 1. Психологічні засади наукової діяльності

Тема 1 Психологічна система наукової діяльності.

Тема 2. Особистість науковця.

Тема 3. Психологія наукового співтовариства

Тема 4. Науково-дослідна діяльність як діяльність малих груп

Змістовий модуль 2. Психологія лідерства в дослідженнях.

Тема 5. Загальні уявлення про лідерство.

Тема 6. Дослідження та види лідерства.

Тема 7. Професійна успішність та її складові.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: для заліку – модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки;

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>